

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

koolimuusika õppekava

Laura Schwede

**KOLME SOLFEDŽOTUNNI ETTEVALMISTUS JA
LÄBIVIIMINE VILJANDI MUUSIKAKOOLI KOLMANDA
KLASSI ÕPILASTELE**

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Themuri Sulamanidze MA

Kaasjuhendaja: Kristi Oolo BA

Kaitmisele lubatud:.....

Viljandi 2021

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. TEOREETILINE TAUST	4
1.1. Muusika kasulikkus	4
1.2. Distantstõppe spetsiifika	5
1.3. Õppimine Viljandi Muusikakoolis	7
2. TUNDIDE ETTEVALMISTUSPROTSESS	9
2.1. Tundide planeerimine	9
2.2. Tundide läbiviimisega seotud mõistete definitsioonid	10
3. TUNDIDE KONTSEPTSIOON.....	12
3.1. 28. aprilli tund kell 14:50-15:30.....	12
3.2. 30. aprilli tund kell 16:35-17:15.....	13
3.3. 5. mai tund kell 14:50-15:30.....	15
3.4. Eneserefleksioon.....	16
KOKKUVÕTE	18
KASUTATUD KIRJANDUS	19
LISAD.....	21
Lisa 1. Tunnikavad.....	21
Lisa 2. 28. aprilli tunni diktaat.....	24
Lisa 3. 30. aprilli tunni lauluharjutus C-duuris.....	25
Lisa 4. 5. mai tunni lauluharjutus F-duuris.....	26
Lisa 5. 5. mai tunni lauluharjutus d-mollis.....	27
Lisa 6. 5. mai tunni diktaat	28
SUMMARY	29

SISSEJUHATUS

Käesolevas loov-praktilises lõputöös kirjutan Viljandi Muusikakooli solfedžotundide läbiviimisest. Kokku andsin kolm 40-minutilist veebitundi kolmandale klassile, kus õpetasin õpilastele uut teemat – V7 ehk viienda astme septakordi, selle ära tundmist ja lahendamist nii moll- kui ka duurkolmkõlasse. Töö kirjalikus osas annan ülevaate muusika kasulikkusest, muusikaõpingutest Viljandi Muusikakoolis, distantsõppe eripärasustest ja kolme solfedžotunni ettevalmistamise protsessist.

Lõputöö eesmärgiks oli muusikakooli õpilastele anda võimalikult efektiivsed ja produktiivsed solfedžotunnid veebikeskkonnas. Kuigi tunnid toimusid interneti vahendusel nii, et iga õpilane viibis oma kodus, loodan, et suutsin neis tekitada piisavalt huvi ja inspireerida neid tundides aktiivselt kaasa tegema ja mõtlema.

Kuigi algselt planeerisin sooritada oma lõputöö Jaani kiriku lastehoiu Frantsiskuse rühma kevadkontserdiga, on mul hea meel, et sain võimaluse anda solfedžotunde. Solfedžo ja muusikateooria on mulle juba lapsest peale meeldinud ning iga sellealane väljakutse on põnev ja inspireeriv.

Antud töö esimeses ehk teoreetilises peatükis kirjutan lähemalt muusika kasulikkusest lastele, distantsõppe spetsiifikast, Viljandi Muusikakooli arengu- ja õppekavast ning solfedžo ainekavast. Teises peatükis kirjeldan tundide ettevalmistusprotsessi ja kolmandas peatükis tundide kontseptsiooni.

Tunnid toimusid veebikeskkonnas *Zoom* 28. aprillil 2021 kell 14:50, 30. aprillil 2021 kell 16:35 ja 5. mail 2021 kell 14:50. Tunde üles ehitades lähtusin:

- Juhendaja ja solfedžoõpetaja Kristi Oolo poolt antud teemast;
- Õpilastele huvitavate ja mitmekülgsete ülesannete pakkumisest, mille läbi saaks arendada nii kuulamise, laulmise ja noodist lugemise oskust.

Täna oma juhendajaid Kristi Oolot ja Themuri Sulamanidzet loov-praktilise lõputöö juhendamise eest. Tänu võimalusele teha praktikat Kristi Oolo solfedžotundides, tekkis mul suurem huvi õpetada muusikateooriat.

1. TEOREETILINE TAUST

Käesoleva lõputöö praktilise osa eesmärk on hoida ja kasvatada Viljandi Muusikakooli kolmanda klassi õpilastes huvi solfedžo vastu.

Antud peatükis kirjutan lahti, miks muusika on lastele kasulik ning räägin lähemalt ka distantsõppe spetsiifikast ja soovitustest. Veel tutvustan lähemalt Viljandi Muusikakooli, nende õppe- ja arengukava ning solfedžo ainekava.

1.1. Muusika kasulikkus

Inimesed puutuvad muusikaga kokku peaaegu igas eluvaldkonnas - olles kodus, käies poes, tööl, trennis või koolis. Tänavatel on näha mitmeid inimesi, kes kuulavad kõndides kõrvaklappidest muusikat. Juba sellest saame järeldada, et puutume muusikaga palju kokku ja see mängib suurt rolli meie igapäeva elus.

Maie Vikat (1989) kirjutas Riho Pätsi kogumikku helilooja enda lause, milles seisab, et muusika on läbi aegade omanud suurt tähtsust inimeste (laste ja noorte) vaimsel ja moraalsel kasvatamisel. Sellest lähtuvalt taotleb kooli muusikaline kasvatus, et lastes tekiks huvi ja armastus muusika vastu, et areneksid nende loomupärased muusikalised eeldused ning et musitseerimise teel mitmekesistuks nende tundeelu, areneks muusikaline maitse ja muusika hindamise oskus. (Vikat 1989, lk 9).

2016. aastal leidis Lõuna-California Ülikooli Aju ja Loovuse Instituut, et erinevad muusikalised kogemused lapsepõlves suudavad kiirendada aju arengut, eriti keele omandamise ja lugemisoskuse valdkondades. *National Association of Music Merchants Foundation (NAMM Foundation)* andmete kohaselt aitab muusikainstrumendi õppimine arendada ka matemaatilist mõtlemist. (Children and Music... s.a.)

Samas ei ole akadeemilised saavutused ainsad hüved muusika õppimisel ja muusikaga kokkupuutumisel. *Bright Horizons Education Team* toob välja eelmises lõigus mainitud artiklis, et muusika aktiveerib lapse ajus mitmeid piirkondi ja aitab tal mentaalselt valmistuda kooliminekuks. Selle alla käib ettevalmistumine nii intellektuaalselt, sotsiaal-emotsionaalselt, motoorselt, keeleliselt ja üldises kirjaoskuses. Muusika õppimine ning

lihtsalt kokkupuude muusikaga aitab arendada keha ja aju vahelist koostööd ning arendab head koordinatsioonitaju. Varajane kokkupuude muusikaga aitab lastel õppida eristama erinevaid helisid ja mõistma sõnade tähendusi. Muusika järgi tantsimine arendab lastes motoorseid oskuseid, mis lubavad neil end paremini väljendada. Nii lastel kui täiskasvanutel aitab muusika tugevdada mälu. (*ibid.*)

Kui kõik eelnevalt välja toodud punktid kõrvale panna, võime ka lihtsalt öelda, et muusika pakub inimestele rõõmu.

Selleks, et muusikast paremini aru saada ning pillimängu paremini omandada, tuleks õppida muusikat ka teoreetilisemalt. Suurt rolli mängib muusika õppimises pillimängu kõrval ka solfedžo. Solfedžo on õpetus helide kõrgus- ja vältussuhetest ning see arendab musikaalsust ja noodilugemisoskust (Leppoja 2005, lk 62). Üldiselt õpetatakse solfedžot nii muusikakoolides kui kaudselt ka mõnedes huvikooli pilli gruppiõppe tundides.

1.2. Distantõppe spetsiifika

Britannica entsüklopeedias on välja toodud, et distantõppe, kaugõppe, e-õpe või veebipõhine õpe on õppevorm, mille peamiseks elementideks on õpetajate ja õpilaste füüsiline eraldatus õppetöö ajal ning erinevate tehnoloogiate kasutamine õpilase ja õpetaja ning õpilase ja õpilase suhtluse hõlbustamiseks (Berg & Simonson 2016).

Nasseh (*s.a.*) kirjutab oma artiklis *A Brief History of Distance Education* toetudes Frickile (1991), et inimsuhtluse ajaloos on tehnoloogilised arengud võimaldanud paradigmaatilisi muutuseid hariduses. Ta toob välja, et kvaliteetne suhtlus õpetaja ja õpilase vahel on ülitähtis element edukaks kaugõppeks. Veel viitab ta Moore'ile (1990), kus toob välja, et kaugõppe edukuse aluseks on õpetaja ja õpilase vahelise dialoogi sisu ning kommunikatsioonisüsteemi efektiivsus haridusprotsessis. (Nasseh *s.a.*)

Haridus- ja Teadusministeerium on õpetajate ja lastevanemate abistamiseks koostanud juhised distantõppe korraldamiseks. Orienteerumiseks distantõppes on konkreetselt välja toodud neli järgnevat punkti, millest lähtuda:

- Selged juhised - distantõppe olukorras tähendab juhendatud õpe seda, et kokkulepitud veebikeskkonnas toimub aktiivne suhtlemine õpilastega, neile uute õppeteemade vahetu selgitamine ning õpijuhiste ja tagasiside andmine. Iseseisva õppimise puhul tuleb õpilastele anda konkreetsed juhised, kust, mida ja kuidas õppida, milliseid õpistrateegiaid kasutada, kust leida

lisamaterjale ja õppimisele tuge. Väga oluline on anda tagasisidet selle kohta, mis õnnestus hästi, millised olid vead ning mida teha selleks, et vigu parandada ja õpitavast paremini aru saada. Õpilastele peab olema tagatud võimalus individuaalseks suhtluspõhiseks juhendamiseks ja tagasisideks.

- Tasakaalu leidmine - distantsõppe puhul on oluline jälgida, et ekraani ees veedetud aeg ei kujuneks liiga pikaks. Õpetajad peaksid püüdma leida tasakaalu vahetult veebitunnis toimuvate õppetegevuste ning ekraanivälise teadmiste ja oskuste omandamise vahel. Veebitund ei tohiks olla pikem kui 20 minutit 1.-6. klassi õpilastele ning kuni 50 minutit 7.-12. klassi õpilastele. Distsantsõppe ajal tuleb kodutööde andmises lähtuda põhimõttest, et õpilane ei pea iseseisvalt õppima uut sisu, vaid kordama ja kinnistama õpitut. Kodutöö peab olema õpilasel iseseisvalt tehtav, mitte nõudma pidevat abi vanemalt. Nooremate klasside puhul võib kool otsustada distantsõppe ajal kodutöödest loobuda.
- Vaimne ja füüsiline tervis - distantsõppe ajal on tähtis jälgida õpilaste vaimset tervist. Kool peab tagama, et iga õpilasega oleks loodud kontakt ja pöörama õpilastega suhtlemisele suuremat tähelepanu kui tavaolukorras. Õpilase õppes puudumise korral peaksid õpetajad reageerima võimalikult kiiresti. Lisaks vaimsele tervisele on oluline pöörata tähelepanu ka õpilaste füüsilisele tervisele. Õpe tuleb planeerida nii, et vaimne õppetegevus ning liikumispausid ja -tegevus oleksid koolipäeva vältel tasakaalus.
- Osapoolte vastutus - distantsõppe korraldamine ei saa langeda õpilase perele. Lapsevanemad peavad olema teadlikud sellest, kuidas kool plaanib distantsõppe korraldada ja milline on lapsevanema vastutus distantsõppe olukorras oma lapsele koolikohustuse täitmiseks võimaluste loomisel (PGS § 11). Asjakohased on koolipoolsed kokkulepped vanematega ning soovitusel, kuidas lapse õppimist kodus toetada (kindel päevakava lapsele, õppimiseks ettenähtud kindel aeg ja koht, õppevahendite olemasolu ning tagatud ohutusnõuded jm). Lapsevanemat ja õpilast aitavad selged juhendid, kuidas saada juurdepääse õppekeskkondadele ja -materjalidele, kuidas osaleda veebitundides jms. Õpilastele tuleb tagada tugiteenuste ja teiste teenuste kättesaadavus. Virtuaalselt toimivas õppe korraldamisel tuleb koolidel tagada andmekaitse reguleerivate õigusaktide nõuete täitmine. Koolis peavad olema kokkulepitud õppeks sobivad veebikeskkonnad,

kehtestatud andmete töötlemise põhimõtted ja kirjeldatud infoturbe- ning andmekaitsealased riskid ning meetmed nende maandamiseks. (Juhised distantsõppe korraldamiseks 2020)

1.3. Õppimine Viljandi Muusikakoolis

Viljandi Muusikakool (edaspidi ka VM) on huvikool, mis võimaldab lapsele nii muusikaalast huvitegevust kui ka süvendatult pilliõpet. Oluliseks peetakse lapse arendamist läbi muusikaliste tegevuste ja individuaalse lähenemise, mis hõlmab endas ka nõustamist sobiliku õppekava ja pilli valikul. (Sisseastujale *s.a.*)

Viljandi Muusikakool tegutseb 19. sajandi lõpul püstitatud, hiljem ümberehitatud hoones. Kooli tegevuse algust arvatakse 1945. aastast alates ning selle asutajaks ja esimeseks direktoriks oli Augustin Pung. 1991. aastal võttis kool Viljandi Muusikakooli nime. (Muusikakooli ajalugu *s.a.*)

Nende missiooniks on kujundada haritud, laia silmaringiga tegusaid inimesi, tehes seda läbi pillimänguoskuse arendamise, muusikaarmastuse süvendamise ning vaba aja sisustamise, rakendades tänapäevaseid, paindlikke ja kaasavaid õppemeetodeid. (Viljandi Muusikakooli... 2021)

Viljandi Muusikakooli kooliastmed on jaotatud eelastmeks, nooremaks astmeks (1.–4. õppeaasta), vanemaks astmeks (5.–7. õppeaasta) ja lisaastmeteks (Õppekava 2018). Kuna solfedžotunnid, mis lõputöö raames läbi viisin, toimusid noorema astme ehk kolmanda klassi õpilastega, tutvustan lähemalt nende kooliastme õppekava ja solfedžo ainekava.

Muusikakool on eesmärgistanud noorema astme õpingud nii, et selle astme lõpuks on õpilased omandanud põhilised pillimänguvõtted ning koosmänguks vajalikud pillimängu- ja noodilugemisoskused. Lisaks peaksid õpilased oskama seostada omandatud muusikateoreetilisi teadmisi pillimänguga, olema võimelised esinema solistina ja kollektiivi liikmena ning oskama harjutada eesmärgistatult. Seetõttu treenibki VM noorema astme õpilastes pillimängu, laulmist, noodiõpetust, koosmängu, rütmikat, improvisatsiooni, muusikalist kuulmist ja mälu. Õpilased peaksid ka teadma erinevaid muusikaliseid stiile, žanreid, vorme, pille, termineid, ajalugu ja heliloojaid. (*ibid.*)

Solfedžo aines jaguneb noorem aste kaheks - noorem aste I, kuhu alla kuuluvad esimene ja teine klass ning noorem aste II, kuhu kuuluvad kolmas ja neljas klass. Kolmanda ja neljanda klassi solfedžos jätkatakse õpilase muusikalise kuulmise arendamist, muusikateooria algtõdede omandamist (sh lihtintervallid ja algteadmised akordidest),

muusika üleskirjutamise oskuse arendamist, hääle ja lauluoskuse arendamist, meloodiale saatebassi (võimalusel akordide) leidmise arendamist. (Solfedžo ainekava s.a.)

Aine jagatakse sisuliselt kolmeks osaks: teooria, muusika üleskirjutamine ja laulmine. Kolmanda ja neljanda klassi solfedžo aine teoreetilises pooles õpitakse järgnevaid teemasid:

1. Rütmid ja taktimõõdud:

- a. rütmigrupid kuueteistkümnendik nootidega;
- b. edasijõudnutele triool ja sünkoop;
- c. taktimõõt 3/8.

2. Helistikud, akordid ja tähtharmonia:

- a. nelja märgiga duurid ja mollid;
- b. samanimelised helistikud (mõiste tasandil);
- c. funktsioonid: toonika kolmkõla, subdominant kolmkõla, dominant kolmkõla;
- d. toonika kolmkõla pöörded;
- e. dominantseptakord lahendusega duuris ja harmoonilises mollis;
- f. tähtharmonia tutvustamine õpitud akordide ja helistike piires.

3. Intervallid:

- a. suur ja väike sekst, suur ja väike septim;
- b. intervallide suurus toonides, intervallide ehitamine antud noodist üles ja alla. (*ibid.*)

Muusika üleskirjutamise osas tegeletakse erinevate diktaatide (meloodiadiktaat, lünkdiktaat, mäludiktaat, meetrumivaba astmediktaat, rütmidiktaat) kirjutamisega. Diktaadid on 4-8 takti pikad ning mängitud eri pillidega. (*ibid.*)

Igas solfedžotunnis on oluline osa ka laulmisel. Laulmise juures pööratakse tähelepanu õigele hingamisele ja fraseerimisele, põhikolmkõlade ehitamisele ja laulmisele nii duuris kui ka harmoonilises mollis, helistike laulmisele, intervallide ja kolmkõlade laulmisele, kaanonite laulmisele, astmenumbritega laulmisele ja noodist laulmisele (sh kahehäälsed harjutused ja lastelaulud). (*ibid.*)

2. TUNDIDE ETTEVALMISTUSPROTSESS

Selles peatükis kirjutan, millal alustasin tundide ette valmistamisega ja kuidas neid planeerisin. Tutvustan ka lähemalt valitud teemat ja mõisteid, mida kasutasin uue teema õpetamiseks.

2.1. Tundide planeerimine

Kokku andsin Viljandi Muusikakooli kolmandale klassile kolm 40-minutilist solfedžotundi veebikeskkonnas *Zoom*. Otsustasin tagavaraks salvestada ka neljanda tunni juhuks, kui tehnilistel põhjustel peaks üks kolmest tunnist olema ebakõlbulik. Tunnid leidsid aset 28. aprillil 2021 kell 14:50, 30. aprillil 2021 kell 16:35 ja 5. mail 2021 kell 14:50. Tagavaratunni viisin läbi 7. mail kell 16:35.

Algselt planeerisin anda kolm 40-minutilist solfedžotundi teisele, kolmandale ja neljandale klassile, käsitledes teemasid, mida nad on oma õpetajaga juba varasemalt õppinud. Siiski leidis juhendaja Themuri Sulamanidze, et mõistlikum oleks õpetada ühte rühma, tutvustada neile uut teemat ning jälgida nende arengut kolme tunni vältel. Seetõttu sai koos juhendaja Kristi Oologa valitud õpetatavaks rühmaks kolmas klass ning teemaks V7 ehk viienda astme septakord. Ainekava järgi õpitakse seda kolmanda klassi lõpus või neljanda klassi alguses ning antud klassi tase võimaldas selle teemaga juba tegeleda. Viienda astme septakordi õpetatakse tavaliselt esimese septakordina, sest on muusikas septakordidest kõige levinum. Läbi dominantseptakordi on muusikasse võimalik luua pinget ning lahendada see esimese astme akordi (Dunnett *s.a.*).

Esimeseks kaheks tunniks valmistusin koos oma juhendaja Kristi Oologa. Kohtusime 23. aprillil, et arutada, kuidas läheneda uuele teemale ning milliseid ülesandeid õpilastele anda. Otsustasime, et viin kõigepealt läbi esimesed kaks tundi ning alles seejärel koostan kolmanda tunnikava. Kolmanda tunnikava koostas iseseisvalt, valides ülesandeid, mida õpilastel oleks vaja harjutada õpitud teema kinnistamiseks. Kolmanda tunnikava saatsin juhendajale ülevaatamiseks, kuid tagavaratunni planeerisin täiesti iseseisvalt. Esimese

kolme tunni lauluharjutuste ja diktaatide osas konsulteerisin oma juhendajaga, et tagada ülesannete sobilikkus.

Otsustasin juba varasemalt, et püüan võimalikult vähe kasutada õpiku materjale ja kirjutan kõik lauluharjutused ja diktaadid ise. Harjutuste kirjutamiseks kasutasin arvuti tarkvara *MuseScore 3.1 Beta*.

2.2. Tundide läbiviimisega seotud mõistete definitsioonid

Zoom – on veebiseminaride läbiviimise keskkond, mis võimaldab läbi viia kuni 40-minutilise seminari kolme või rohkema osalejaga. Virtuaalruumis on nii õpetajatel kui ka õpilastel võimalik jagada oma materjale, kirjutada-joonistada kordamööda valgele tahvlile, kuulda ning näha üksteist ja vestelda. Tehnilistest vahenditest on vajalikud kõrvaklapid või kõlarid ja mikrofoni, soovitatav on kasutada ka veebikaamerat. (Eesti Haridustehnoloogide Liit 2019)

Classroom Maestro – on arvuti tarkvara, mille läbi on võimalik koos MIDI-klaviatuuri või digiklaveriga ühenduses olles kuvada arvutisse koheselt üksikuid noote, intervalle, akorde, akordi järgnevusi, laade ja ka käepositsioone klaviatuuril. Programm analüüsib mängitud intervalle ja akorde ning kuvab soovi korral nende nimetused. (TimeWarp Technologies s.a.)

V7 ehk *viienda astme septakord* ehk *dominantsepakord* – on akord, mis ehitub nii duurkui ka mollhelistikku viiendalt astmelt ning koosneb neljast helist. V7 põhikuju koosneb duurkolmkõlast ning sellele lisandub neljas noot, milleks on helistikus 4. aste. Kuna akordi esimese ja viimase noodi vahele tekkiv intervall on v. 7 (väike septim), kutsutakse seda septimakordiks ning kuna antud akord tekib helistikku viiendalt astmelt, märgitakse ta vastavalt rooma numbriga “V”. (MasterClass staff 2021; Muusikaõpik s.a.)

Diktaat – „Diktaat on etteütlus“ (ÕS 2018 *sub diktaat*). Muusikakoolis kirjutakse nii meloodia-, rütmi- kui ka astmediktaate. Meloodilise diktaadi puhul kuulevad õpilased kindla pikkusega meloodialõiku, mis neil tuleb kirja panna. Rütmidiktaadi puhul tuleb õpilastel kuulata vaid rütme ning panna need kirja. Astmediktaadi puhul tuleb õpilastel kuulata, mis helistikku astmeid nad kuulevad ning panna need kirja kas noodikirjas õpetaja poolt öeldud helistikus või lihtsalt astmenumbritega.

Aste – on heli asend diatoonilises heliastmikus võrreldes põhiastme ehk toonikaga (Eelhein-Issakainen 1996, lk 11).

(Helistikus) astmenumbritega laulmine – on laulmine, kus noodinimed asendatakse numbritega. Astmenumbrit tähistatakse araabia numbritega.

Harjutus - on liigutuste, võtete kogum võimete arendamiseks ning treenimiseks või milleski vilumuste omandamiseks või nende näitamiseks (Sõnaveeb 2021 *sub harjutus*).

Lauluharjutus – on harjutus, millega treenitakse lauluoskust, intonatsiooni puhtust ja meloodia tunnetamist.

Intervall – intervalliks nimetatakse kahe helikõrguse vahet, mida mõõdetakse astmetes ning toonides (Kangron & Leppoja 2009, lk 35). Veel on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia muusikateooria õpikus kirjutatud järgnevalt: „Intervall võib tekkida nii kahe järjestikku kui ka samaaegselt kõlava heli vahel, kus esimesel puhul on tegemist meloodilise, teisel puhul aga harmoonilise intervalliga“ (Muusikateooria õpik s.a.).

3. TUNDIDE KONTSEPTSIOON

Iga tund kestis orienteeruvalt 40 minutit, millest umbes 5 minutit kulus kogunemisele, umbes 33 minutit tunni tööle ja ligikaudu 2 minutit tunni lõpetamisele. Tundide läbiviimiseks kasutasime veebikeskkonda *Zoom*. Iga tunni teemaks oli dominantseptakordi õppimine, harjutamine, meeldetuletamine ja kinnistamine. Järgnevalt kirjutan lahti, kuidas kõik kolm tundi ajaliselt ja sisuliselt toimusid ning kuidas ülesanded õpilastele sobisid. Koostatud tunnikavad on leitavad lisades (vt Lisa 1).

3.1. 28. aprilli tund kell 14:50-15:30

Esimene tund algas õpilaste kogunemisega. Kogunemisele kulus umbes 3,5 minutit ning seejärel alustasime tunniga. Kuigi olin õpilastele tuttav, tegin lühikese enesetutvustuse. Kuna praktika käigus olin neile varasemalt tunde andnud, olid nad minuga juba harjunud. Tunnist võttis osa kuus õpilast.

Kui kõik õpilased olid kohale jõudnud, alustasime viienda astme septakordi õppimisega. Teoreetilisele osale kulus keskel läbi 6 minutit. Selle aja jooksul rääkisin õpilastele, et neljast noodist koosnev akord on septakord, septakordid saavad tekkida igalt helistiku astmelt ning et muusikas kasutatakse kõige enam viiendalt astmelt tekkivat septakordi. Kasutades *Classroom Maestro* programmi näitasin õpilastele, kuidas V7 joonistub noodijoonestikule. Selgitasin lahti, miks selle nimi on just “V7” ning et intervall, mis tekib alumise ja ülemise noodi vahele, on v. 7 (väike septim). Juhendaja Kristi Oologa leppisime segaduse vältimiseks kokku, et ei maini õpilastele teisi septakorde. Viimaks õpetasin, kuidas viienda astme septakordi tuleks lahendada.

Edasi harjutasime õpilastega viienda astme kättesaamist duurkolmkõlast, sealt dominantseptakordi laulmist ja I astme duurkolmkõla alumisse tertsi lahendamist. Harjutust laulsime “pa” hääliku peal, et pöörata rohkem tähelepanu akordi kõlale kui noodinimedele. Seda harjutust tegime kaks korda, et iga õpilane saaks kaks korda laulda. Kokku kulus selle

ülesande peale natuke üle 10 minuti. Esimesel korral aitasin õpilasi klaveri ja häälega kaasa, kuid teisel ringil tuli neil juba iseseisvalt välja.

Järgmisena andsin lastele kuulata meloodiadiktaadi helifaili, mille olin neile eelnevalt ise kirjutanud. Diktaat oli F-duuris, koosnes neljast taktist ja oli taktimõõduga 2/4. Diktaadi meloodia sisse olin lisanud ka dominantseptakordi, et õpilaste kuulumist treenida. Õpilastele ütlesin küll ette, mitu takti ja mis helistikus diktaat on, kuid taktimõõdu pidid nad ise üles leidma. Veel mängisin neile F-duuri kolmkõla ja ütlesin, et diktaat algab F noodist. Andsin õpilastele ka soovitusi, et kui meloodia kirjapanek alguses ei õnnestu, siis võiksid nad vähemalt kirjutada üles rütmi. Pidasin oluliseks, et lapsed viipaksid taktimõõtu käega kaasa. Kokku lasin lastele diktaadi helifaili seitse korda ning selle ajaga jõudsid kõik õpilased diktaadi kirja panna. Diktaadi lahendamisele kulus umbes 10 minutit ning seejärel palusin kõigil õpilastel nende kirja pandud diktaat ette laulda. Diktaadi ettelaulmisele kulus umbes 5 minutit. Kindluse mõttes lugesin neile ka rütmid ette. Diktaat on leitav lisades (vt Lisa 2).

Tunni lõpetuseks kuulasime intervale. Viljandi Muusikakooli kolmas klass on õppinud kõiki intervale oktaavi ulatuses peale tritooni. Iga õpilane sai vastata vähemalt ühe korra. Need õpilased, kes selles tunnis ei saanud teist korda vastata, said võimaluse kohe järgmise tunni alguses. Kui üks õpilane vastas, palusin, et ka teised õpilased, kes vastust teavad, käed tõstaksid. Intervallide kuulamisega tegelesime keskel läbi 4 minutit ning seejärel lõpetasime tunni. Viljandi Muusikakool on otsustanud, et distantsõppe perioodil õpilastele kodutöid ei anta.

Leian, et õpilased said oma ülesannetega väga hästi ja kiiresti hakkama. Arvan, et oleksin võinud neile veidi keerulisemad ülesanded koostada, sest tunni lõpus jäi aega üle.

3.2. 30. aprilli tund kell 16:35-17:15

Teine tund algas sarnaselt esimesele – kogunemisega, kuid seekord otsustasin aja kvaliteetseks kasutamiseks kuulata õpilastega intervale. Ootasin õpilasi umbes 3 minutit ja selle aja jooksul said kõik kohalolevad õpilased vastata. Alustasin õpilastest, kelle juurde eelmise tunni lõpus järg jäi. Tunnist võttis osa neli õpilast.

Edasi liikusime taaskord viienda astme septakordi juurde. Uurisin õpilastelt, kas nad mäletavad, mida me eelmises tunnis õppisime ja esitasin kõigile õpilastele selle kohta küsimusi. Igal õpilasel oli midagi meeles ja nii saimegi teema üle korratud. Kuigi nad ei pidanud tunniks õppima, leidsin, et kordamine tuletab neile õpitu meelde. Sellele kulus aega umbes 2 minutit.

Sujuvalt liikusime edasi kolmkõlade ja septakordide kuulamise juurde. Mina mängisin õpilastele kas kolmkõla või septakordi ning nemad pidid arvama ära, kumba nad kuulevad. Akorde mängisin nii harmooniliselt kui ka arpedžeeritult. Kõik õpilased said vastata kolm korda ja selle tegevuse peale kulus aega umbes 4 minutit. Õpilased said ülesandega hästi hakkama.

Seejärel laulsime sama harjutust, mida eelmisel korral – laulsime I astme duurkolmkõla, V astme alla, V7 ja lahenduse. See tund laulsime harjutust aga astmenumbritega. Kõik õpilased said harjutust laulda kaks korda. Leidsin, et ülesanne osutus veidi keeruliseks, kuna ma ei olnud õpilastele varasemalt õpetanud, mis astmenumbrid on dominantseptakordis. Esimene õpilane sai kohe aru ja tema eeskujul ka teised, kuid üldiselt pidin seda õpilastele seletama ülesande vältel. Antud ülesanne võttis aega 10 minutit ning seejärel liikusime edasi teise sarnase ülesande juurde.

Järgnevalt selgitasin õpilastele, et viienda astme septakord ehitub ka harmoonilises mollhelistikus ning see laheneb mollkolmkõlasse. Uurisin õpilastelt, mis eristab molli duurist ning seejärel laulsime sama harjutust astmenumbritega, kuid kasutasime mollkolmkõla ja lahendasime V7 ka molli toonikasse. Kõik õpilased said laulda harjutust kaks korda. Esimesel korral aitasin rohkem klaveri ja häälega, kuid teisel ringil tuli õpilastel juba paremini välja ning ei olnud vajadust neid nii palju aidata. Samas oli kuulda, et mollis oli harjutust ebamugav laulda ja võtsin arvesse, et seda ka järgmisel korral harjutada. Kokku kulus antud ülesande peale keskmiselt 11 minutit.

Tunni lõpetuseks laulsime minu enda koostatud lauluharjutust, mille abil saime harjutada V7 laulmist ja duuri lahenemist. Lauluharjutuse leiab lisadest (vt Lisa 3). Jagasin *Zoom*'is enda ekraani, et õpilastel oleks mugav lauluharjutust enda arvutist vaadata. Enne lauluharjutuse alustamist lahkus üks õpilane tunnist. Otsustasin, et kõik õpilased laulavad järjest kaks takti, kuid esimene õpilane laulab ka harjutuse viimased kaks takti. Laulsime harjutuse läbi kaks korda ning teisel korral laulsime kõik koos. Laulmise ajal pidasin vajalikuks, et õpilased viipaksid käega taktimõõtu kaasa. Planeerisin küll õpilastega kahte lauluharjutust laulda, kuid ei jõudnud ajaliselt ning otsustasin teise lauluharjutuse järgmisesse tundi jätta. Kokku võttis harjutuse laulmine aega umbes 8 minutit ning seejärel lõpetasime tunni.

Teise tunniga kinnistasime viienda astme septakordi teoreetilisi teadmiseid ja harjutasime kõrva selle kõlaga harjuma. Õpilased said ülesannetega hästi hakkama, kuid oli kuulda, et mollis V7 harjutust laulda oli harjumatum kui duuris.

3.3. 5. mai tund kell 14:50-15:30

Viimane tund toimus hübriidõppes, mis tähendab, et kaks õpilast said olla klassiruumis ning teised osalesid tunnis *Zoom*'i vahendusel. Seetõttu pidin olema valvsam ning jagama oma tähelepanu võrdselt nii õpilastega, kes olid klassis kui ka nendega, kes olid veebikeskkonnas. Kuigi ma polnud teadlik muudatusest, et sel ajal tohtisid õpilased ka klassi kohale tulla, ei olnud tunni läbiviimisel suuri takistusi. Tunnis osales kokku kuus õpilast – neli veebikeskkonnas ja kaks klassis.

Kogunemise ajal kordasime üle, mitmest noodist koosneb septakord, mida tähistab akordi nimi "V7", milline septim jääb esimese ja viimase noodi vahele ning kuhu laheneb viienda astme septakord. Küsisin küsimusi erinevatelt õpilastelt, et nad saaksid ise meelde tuletada ja ka kaasõpilastele rääkida. Kogunemisele kulus kokku umbes 4 minutit ja seejärel liikusime edasi tunnitemade juurde.

Järgmisena mängisin õpilastele kolmkõlapöördeid ja septakorde ning nad pidid ära tundma, millega on tegu. Iga õpilane sai vastata ühe korra. Selle ülesande eesmärk oli kinnistada tavalise kolmkõlapöörde ja septakordi kõla erinevus. Kokku kulus sellele ülesandele keskel läbi 3,5 minutit.

Edasi plaanisin lastega laulda harjutust, milles nad laulavad dominantseptakordi viimase noodi ja lahendavad kohe nii duuri- kui ka mollkolmkõlasse, kuid see ülesanne ei olnud väga loogiline ja otsustasin lasta lastel laulda ette terve dominantseptakordi. Veel planeerisin harjutust teha astmenumbritega, kuid lõpuks laulsime "pa" hääliku peal, sest leidsin, et kõla meelde jätmine on olulisem, kui antud hetkel õigete astmenumbritega laulmine. Kõik said harjutust laulda kaks korda ja selle peale kulus aega umbes 10 minutit. Selle harjutuse ajal lahkus üks laps veebikeskkonnast.

Laulsime lauluharjutusi dominantseptakordi kinnistamiseks nii duuris kui mollis. Mõlema lauluharjutuse puhul lasin erinevatel õpilastel öelda harjutuste helistikud ning need ette laulda. Lauluharjutust, mis oli F-duuris, laulsime umbes 6 minutit ja lauluharjutust, mis oli d-mollis, umbes 4 minutit. Mõlemad lauluharjutused on leitavad lisades (vt Lisa 4 ja Lisa 5).

Tunni lõpetasime diktaadi kirjutamisega (vt Lisa 6). Andsin õpilastele ette taktide arvu ning helistiku (D-duur), kuid palusin ühel õpilasel laulda selle helistiku ja kolmkõla. Kokku lasin helifaili umbes kaheksa korda. Tõin esile kolmanda takti rütmid ja soovitasin õpilastel keskenduda esimesena rütmile ning seejärel melodiale. Diktaadi lõppedes palusin ühel

õpilasel laulda, mis ta enda vihikusse kirja pani ning pöörasin tähelepanu vigastele taktidele. Ülesande takistuseks oli klassis kohalolevate õpilaste noodipaberi puudumine, millega ma ei osanud arvestada, sest ei teadnud, et üldse keegi klassi kohale tuleb. Samuti kulutasin diktaadi kirjutamisele liiga palju aega ning seetõttu jäi kontrollimiseks vaid 30 sekundit. Veebiplatvormis *Zoom*'is saab teha koosolekut vaid 40 minutit ning kahjuks sai tund läbi enne, kui jõudsin lõpetussõnad öelda. Jäin ajahätta umbes 1-2 minutiga. Õpilaste solfedžoõpetaja Kristi Oolo laadis diktaadi PDF faili e-kooli üles, et õpilased saaksid vajaduse korral veel üle kontrollida ning kirjutas sinna ka tunni lõpetussõnad. Kuna andsin samale klassile veel pärast seda ühe korra solfedžotundi, vabandasin nende ees, et tund nii ootamatult lõppes.

3.4. Eneserefleksioon

Olen väga tänulik saadud kogemuse eest. Tundsin, et muutusin iga tunniga aina enesekindlamaks ja läbi selle muutus ka minu sõnakasutus konkreetsemaks. Samuti tänan ja kiidan Viljandi Muusikakooli kolmanda klassi õpilasi, kes usinalt ja püüdliselt minu õpetust jälgisid ja ülesandeid kaasa tegid.

Videomaterjalide läbitöötamisel õppisin ennast paremini tundma. Kui esimeses tunnis oli tihti kuulda parasiitsõna “näiteks”, vaibus selle kasutus viimaseks tunniks peaaegu täielikult. Veel märkasin, et iga kord, kui aitasin õpilastel laulda, kasutasin selleks klaveri abi, mitte enda häält. Arvan, et tegemist oli ebakindluse- ja hirmuga laulda ise valesti. Ka minu sõnakasutus oli vahel liiga keeruline ja segadusttekitav – kasutasin termineid, mida õpilased polnud veel õppinud (dim akord).

Mõned küsimused solfedžotundide andmise osas jäid minu jaoks lahendamata. Kuigi sain lõpuks aru, et kuulamisharjutustele peaksin vähem aega jätma kui laulmisharjutustele, tekkis mul mitmeid küsimusi õpilaste abistamise osas. Aeg-ajalt tundsin, et abistan neid liiga palju, samas, et liigun liiga kiiresti tegevustega edasi. Seoses hirmuga takerduda ühe ülesande taha, ei lasknud ma õpilastel harjutada nii palju, et nad oleksid harjutuse täielikult selgeks saanud. Vahepeal leidsin end küsimuse ees – millist piltlikku näidet tuua? Kui mõni mõiste võib minu jaoks olla iseenesest mõistetav, pean aru saama, et muusikakooli kolmanda klassi õpilane ei pruugi seda olla veel õppinudki.

Samas usun, et kõigil õpetamist alustavatel õpetajatel on palju küsimusi ning mitmed asjad lihtsalt liiguvad ajaga ise paika. Tunnetus tuleb kogemusega.

Leian, et tunnid olid üldjoontes edukad. Sain õpilastega hästi läbi ja minu arvates tegid õpilased aktiivselt ja püüdliselt kaasa. Kuna andsin endast parima, et olla julgustav ja sõbralik õpetaja, loodan, et õpilastel oli tundides sama huvitav kui minul.

KOKKUVÕTE

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärgiks oli anda ülevaade Viljandi Muusikakooli kolme solfedžotunni läbiviimisest. Kokku andsin kahenädalasel perioodil kolm 40-minutilist veebitundi kolmandale klassile, kus õpetasin õpilastele viienda astme septakordi, selle ära tundmist ja lahendamist nii moll- kui ka duurkolmkõlasse. Tunnid toimusid veebikeskkonnas *Zoom* 28. aprillil 2021 kell 14:50, 30. aprillil 2021 kell 16:35 ja 5. mail 2021 kell 14:50. Kõik kolm tundi on jäädvustatud videotena ja laetud üles *YouTube*'i.

Töö esimeses osas andsin ülevaate muusika kasulikkusest lastele, distantsõppe spetsiifikast, Viljandi Muusikakooli arengu- ja õppekavast ning solfedžo ainekavast. Teises peatükis kirjeldasin tundide ettevalmistusprotsessi ja kolmandas peatükis tundide kontseptsiooni ja lisasin eneserefleksiooni.

Leian, et õppetöö ettevalmistamisel seatud eesmärgid sai täidetud. Õpilased teadsid kolmanda tunni lõpuks viienda astme septakordi põhilisi omadusi, oskasid seda eristada tavalisest kolmkõlast ning laulda erinevates harjutustes. Tundide põhjal võib arvata, et ülesanded olid õpilastele huvitavad, kuid esitasid ka väljakutset.

Olen väga tänulik oma juhendajale Kristi Oolole, kes lubas mul solfedžotunnid oma klassiga läbi viia ning aktiivsetele ja püüdlikele õpilastele, kes tunnis usinalt kaasa töötasid. Läbi selle protsessi õppisin ennast kui õpetajat paremini tundma ning nägema solfedžot läbi laste silmade.

KASUTATUD KIRJANDUS

Berg, G. A. & Simonson, M. 2016. Distance learning.

<https://www.britannica.com/topic/distance-learning>, (16.05.2021).

Bright Horizons. 2021. Children and Music: Benefits of Music in Child Development.

<https://www.brighthouse.com/family-resources/music-and-children-rhythm-meets-child-development>, (15.05.2021).

Dunnett, B. s.a. Seventh Chords. <https://www.musictheoryacademy.com/understanding-music/seventh-chords/>, (16.05.2021).

Eelhein-Issakainen, E. 1996. Muusika leksikon. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus, lk 11.

Eesti haridustehnoloogid. 2019. ZOOM. <https://haridustehnoloogid.ee/blog/muu/zoom/>, (16.05.2021).

EMTA. 2021. IV.4 Dominantseptakord ja pöörded. <http://mt.ema.edu.ee/iv-diatooniline-harmonia/iv-4-dominantseptakord-ja-poorded/>, (20.05.2021).

EMTA. 2020. I.6 Intervall. <http://mt.ema.edu.ee/muusika-elementaarteooria/i-6-intervall/>, (17.05.2021).

Haridus- ja Teadusministeerium. 2020. Juhised distantsõppe korraldamiseks.

https://www.hm.ee/sites/default/files/2020.12.10_distantsoppe_korraldamise_juhis.pdf, (15.05.2021).

Kangron, E. & Leppoja, K. 2009. Muusikaõpetuse mõisted gümnaasiumile. Tartu Ülikooli Kirjastus, lk 35.

Leppoja, K. 2005. Muusikaõpetuse mõisted 7.-9. klassile. Tartu Ülikooli Kirjastus, lk 62.

MasterClass staff. 2021. How to Use Dominant Chords in Music.

<https://www.masterclass.com/articles/how-to-use-dominant-chords-in-music#what-are-dominant-chords-in-music-theory>, (17.05.2021).

Nasseh, B. *s.a.* A Brief History of Distance Education.

<https://web.archive.org/web/20130728165252/http://www.seniornet.org/edu/art/history.html>, (15.05.2021).

Sõnaveeb. 2021. Harjutus. <https://sonaveeb.ee/search/unif/dlall/dsall/harjutus/1>, (17.05.2021).

TimeWarp Technologies. *s.a.* Classroom Maestro. <https://timewarptech.com/shop/music-software-apps/software/classroom-maestro/>, (16.05.2021).

Vikat, M. 1989. Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis. Kirjastus Koolibri, lk 9.

Viljandi Muusikakool. *s.a.* Muusikakooli ajalugu.

<https://www.viljandimuusikakool.ee/muusikakooli-ajalugu>, (16.05.2021).

Viljandi Muusikakool. *s.a.* Sisseastujale. <https://www.viljandimuusikakool.ee/vastuvott>, (16.05.2021).

Viljandi Muusikakool. *s.a.* Solfedžo ainekava.

<https://www.viljandimuusikakool.ee/documents/120101/9643341/solfed%C5%BEo+ainekava.pdf/11ba108b-11ce-4a2d-81df-1dd6619191a4?version=1.0>, (16.05.2021).

Viljandi Muusikakool. 2021. Viljandi Muusikakooli arengukava 2021-2025.

<https://www.viljandimuusikakool.ee/documents/120101/172522/Muusikakooli+arengukava+2021-2025.pdf/63c05b9a-ab7e-4c1f-99a3-d04c0d9859af?version=1.0>, (16.05.2021).

Viljandi Muusikakool. 2018. Õppekava.

<https://www.viljandimuusikakool.ee/documents/120101/172522/Viljandi+Muusikakooli+o%CC%84ppekava+2018.pdf/2f71b298-7d54-4c85-8284-bbabe60a680d?version=1.0>, (16.05.2021).

ÕS. 2018. Diktaat. <https://www.eki.ee/dict/qs/index.cgi?Q=diktaat&F=M>, (17.05.2021).

LISAD

Lisa 1. Tunnikavad

K 28. aprilli tund

III klass 14:50

14:50-15:05

Septakordi õpetamise järjekord:

1. Mis on kolmkõla?
2. Muusikas kasutatakse erinevaid akorde, mis koosnevad rohkematest nootidest ja nende jaoks on omad sõnad.
3. Kirjutage endale üles – neljast noodist koosnev akord on septakord. Kui me oleme helistikus, siis septakordid saavad tekkida igalt astmelt aga meie keskendume täna viiendalt astmelt tekkivale septakordile, sest seda kasutatakse muusikas septakordidest kõige rohkem.
4. Näitan, kuidas seda tähistatakse V7 (V on aste ja 7 on septakord) – C-duuri näide: mis on C duuris viies aste, näitan G7 akordi.
5. I ja viimase noodi vahele tekib septim (intervall). Las õpilased ütlevad, kas tegemist on väikese v suure septimiga. Viienda septakordil on alati väike!
6. Viienda septakord tuleb lahendada ja kui septakordis on 4 nooti siis ka lahenduses on 4 nooti. Ja viienda astme septakord laheneb esimese astme kolmkõla alumisse tertsi.

15:05-15:20

Harjutame V astme kättesaamist (kolmkõla üles ja alla, V alla ja esimene) ja kohe V7'e laulmine – “pa”/”la” peal ja duuri lahendus. Õpilased, kes parasjagu ei vasta panevad end *mute*’i ja laulavad kaasa, mitte ei oota oma korda.

15:20-15:30

Teen diktaadi – 4 takti, lihtsad rütmid, diktaat sisaldab V7. Kirjutame umbes 5 minutiga ära ja siis lasen õpilastel laulda seda noodinimedega ja viibata. Lõpetuseks jagan kontrollimiseks diktaati oma ekraanil.

R 30. aprilli tund

III klass 16:35-17:15

Ootamise ajal kuulame intervalle.

16:35-16:42

Kordame kolmapäeval õpitud – tutvusime uue akordiga – mis see on? Mille poolest ta erines kolmkõlast? Kuidas seda tähistatakse? Mis intervall esimese ja viimase noodi vahel tekib?

16:42-16:50

Kuulame, kas tegemist on kolmkõla- või septakordiga. Teen kaks ringi. Mängin harmooniliselt ja kui ei kuule ära, mängin lahti.

16:50-16:57

Harjutame V astme kättesaamist (kolmkõla üles ja alla, V ja esimene) ja kohe V7'e laulmine – “pa”/”la” peal ja duuri lahendus. Teised panevad end *mute*'i peale ja laulavad kaasa, mitte ei oota oma korda.

16:57-17:02

Vaatame kuidas laulda mollis V7. Tuletame meelde, mida peab meeles pidama, kui ehitad/laulad V astme kolmkõla mollhelistikus. V: harmooniline moll, VII aste on kõrgendatud.

17:02-17:08

Harjutame V astme kättesaamist (kolmkõla üles, alla, V ja esimene) ja kohe V7'e laulmine – astmenumbritega (5,7,2,4. 3,1,1,1) ja MOLL lahendus. Teised panevad end *mute*'i ja laulavad kaasa, mitte ei oota oma korda.

17:08-17:15

Teen lauluharjutused, et harjutada V7 ja selle lahenemist molli. Teen kaks 8-taktilist harjutust, igaüks laulab 2 takti. Jagan oma ekraanilt seda.

K 5. mai tund

III klass 14:50-15:30

14:50-14:55

Kogunemine – küsin ootamise ajal kas tegemist on kolmkõlaga (ja mis pööre) või V7'ga. Lasen õpilastel üle korrata, mis on V7 (mitmest noodist koosneb, mida tähendab V ja mida tähendab 7, mis intervall on esimese ja viimase noodi vahel, mis astmetest koosneb V7, kuhu laheneb V7 - esimese astme kolmkõla alumisse tertsi).

14:55-15:10

Laulame 4, 3, 1, 1, 1 – nii mollis kui duuris (üks laps laulab mollis ja siis duuris samas helistikus). Laulame seda harjutust 2 ringi. Seejärel laulame noodi nimedega sama harjutust 2 ringi. (lapsed teavad 3 märgini helistikke)

15:10-15:15

Laulame V7 lauluharjutust duuris.

15:15-15:22

Laulame V7 lauluharjutust mollis.

15:22-15:27

Teen diktaadi – 4 takti, lihtsad rütmid, V7'e kinnistamiseks.

15:27-15:30

Tunni lõpetamine.

Lisa 2. 28. aprilli tunni diktaat

Diktaat 28. aprill

V7 lauluharjutus C-duuris

V7 lauluharjutus F-duuris

SUMMARY

This paper is titled “Preparation and conduct of three solfeggio lessons for third grade students at the Viljandi Music School”.

The aim of the written part of the creative-practical thesis was to describe the preparation and conduct of three online solfege lessons for third grade students at the Viljandi Music School. The goal was to teach the students the dominant seventh chord (V7) and how to recognize and solve it into both minor and major triads. All of the three lessons were held on Zoom over a two-week period on the 28th of April 2021 at 14:50, on the 30th of April 2021 at 16:35 and on the 5th of May 2021 at 14:50. The lessons were recorded as video files and uploaded to YouTube.

In the first part of the thesis I gave an overview on the benefit of music for children, the peculiarities of distance learning, the development plan and curriculum of Viljandi Music School and their curriculum for the subject of solfeggio. In the second part I described the preparation process for the lessons and in the third part I wrote about the concept of the lessons and added a self-reflection subchapter.

I believe that the goals set during the preparation process were accomplished. By the end of the third lesson the students were able to define the dominant seventh chord, were able to distinguish it from a normal triad and sing it in different exercises. Based on the lessons, I assume that the exercises for the students were interesting but also challenging.

I am very grateful for my tutor Kristi Oolo, who allowed me to conduct my solfege lessons with her students as a means for my graduation thesis, and also for the active and diligent third grade students, who worked very hard in these lessons. Through this process I got to know myself better as a teacher and experienced solfege through the eyes of the children.

LIHTLITSENTS

Lihlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina,

Laura Schwede,

(autori nimi)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihlitsentsi) minu loodud teose

“Kolme solfedžotunni ettevalmistus ja läbiviimine Viljandi Muusikakooli kolmanda klassi õpilastele“,

(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja on

Themuri Sulamanidze ja kaasjuhendaja Kristi Oolo,

(juhendaja nimi)

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

4. Kinnitan, et lihlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Laura Schwede

21.05.2021